

Slavnost Barchan – městská historická slavnost / Jemnice

Organizátor: Město Jemnice

V červnu po svatém Vítu se v Jemnici koná Barchan, slavnost s tak trochu podivným názvem. Traduje se, že patří mezi nejstarší v Čechách a na Moravě. Prokazatelné je však pouze to, že se uskutečnila v roce 1713. Tehdy byla v městské knize popsána rozepře mezi měšťany Seidlem a Pišlem o věci potřebné slavnosti. Tato kniha s nadpisem: "Protocollum Miesta Swobodnego Jemnicze w Marktabstwij Moravskem" nám o stáří slavnosti nemůže povědět více. Pod nadpisem totiž je napsána věta: "Zalozenij Letha Panie Sedumnactiestiego Tržinacte." Z textu však vyplývá, že uvedeného roku 1713 nebyla slavnost pro měšťany žádnou novinkou. Naopak, v té době už byla zřejmě zavedenou tradicí. Průběh oslav se změnil podle vkusu měšťanů. Nikdy se však nezměnilo jádro celé slavnosti. Tím je běh čtyř poslů, kteří nesou zprávy své královně Elišce Přemyslovně. Podle pověsti ji manžel Jan Lucemburský zanechal za pevnými hradbami města Jemnice a sám vedl vojenskou výpravu k potrestání vnitřních nepřátel. Král ani v boji nezapomíná na svoji mladou manželku. Vysílá čtyři posly se zprávami o průběhu bojů a královna všechny doručitele postupně odměňuje. První běžec dostane barchetový náprsník /ten dal název historické slavnosti/, druhý šátek, třetí punčochy a čtvrtý cenu útěchy, věnec.

Zda je slavnost Barchan postavena na skutečné události, je dlouholetým předmětem sporů. Nebudeme pátrat, zda se to mohlo udát r. 1312 při vojenské výpravě proti Fridrichu z Lidnavy, anebo roku 1315, kdy král Jan vedl vojska proti Matouši Čáku Trenčanskému. Vláda Jana Lucemburského a jeho syna Karla IV. byla pro Jemnici "zlatou dobou". Závod 4 běžců tak po staletí připomíná výsadní postavení královského města i jeho obyvatel. Po tři dny město žije jarmarkem a pouťovými atrakcemi. V areálu zámku a sokolovny probíhají kulturní a historické programy.

Celá slavnost je zahájena v pátek průvodem kostýmovaných postav - vyvěšením praporu barchanu a městského praporu na radnici. Následuje otvírání mázházů. Večer jsou na programu taneční veselice na zámku a sokolovně.

V sobotu ráno vzbudí jemnické tzv. "budíček", kdy průvod bubenic a trubačů prochází ulicemi města. V dopoledních hodinách probíhá běh historických poslů, kteří přináší zprávy královně Elišce od jejího manžela Jana Lucemburského z boje proti loupeživým rytířům. V odpoledních hodinách přijíždí král Jan se svou družinou do opevněné Jemnice. Společně se svou chotí a asi 200 členným průvodem se přemísťují do areálu sokolovny, kde probíhá rozloučení královského páru s Jemnicí, doplněné rytířskými souboji, historickými písněmi a tanci. Po scéně následuje vystoupení jemnických mažorettek, které vyplní dobu před hlavním kulturním programem na sokolovně.

Od rána v areálu zámku probíhá historické tržiště s dobovými řemesly, divadelní představení, historická vystoupení dobových písní a tanců, apod. Ve večerních hodinách prochází městem opět průvod historických postav s pochodněmi, který dovede návštěvníky do areálu zámku. Den je zakončen velkým ohňostrojem. Současně na sokolovně a zámku probíhají opět taneční veselice.

Třídenní slavnost končí slavnou poutí ke kostelu sv. Víta. Ve stínu lipového háje se u svatovítské lípy scházejí věřící z celého okolí na slavnostní mši. Na nedělní odpoledne je v areálu zámku připraveno opět kulturní vystoupení /koncert nebo divadlo apod./.

